

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap
Socialt arbete

Kursplan

Substansbruk, skadligt bruk och beroende

Kurskod:	SMA703
Kursens benämning:	Substansbruk, skadligt bruk och beroende <i>Substance misuse and addiction</i>
Högskolepoäng:	7.5
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Successiv fördjupning:	Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (A1N)

Huvudområde:
SAA (Socialt arbete)

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2026-02-06 och gäller från höstterminen 2026 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

150 hp inom Socionomprogrammet (SGGEN), Socionomexamen/Social omsorgsexamen eller kandidatexamen i social omsorgsvetenskap/socialt arbete. Dessutom antingen gymnasiets Svenska 3, Engelska 6 eller gymnasiets Svenska nivå 3, Engelska nivå 2. Motsvarandebedömning kan göras.

Lärandemål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

1. förklara och analysera hur skadligt bruk och beroende har etablerats som socialt problem och blivit föremål för rättslig reglering och samhällsinsatser,
2. visa fördjupad kunskap om utredningsarbete, myndighetsutövning och behandlingsarbete vid skadligt bruk och beroende med utgångspunkt i aktuellt kunskapsläge,
3. analysera och kritiskt reflektera över socionomens yrkesroll, maktutövning och etiska dilemman i arbete med skadligt bruk och beroende, med särskild hänsyn till intersektionellt perspektiv, rättssäkerhet och brukarinflytande,
4. kritiskt värdera och jämföra metoder för upptäckt, utredning och bedömning av skadligt bruk och beroende,
5. analysera och värdera evidensbaserade metoder samt diskutera deras tillämpning i professionellt socialt arbete, samt
6. föreslå och motivera hur utredningsarbetet, myndighetsutövningen och behandlingsarbetet kan förbättras.

Innehåll

Ett övergripande syfte med kursen är att studenten ska fördjupa och integrera kunskaper om utrednings- och behandlingsarbete inom området substansbruk, skadligt bruk och beroende. I kursen behandlas hur skadligt bruk och beroende har konstruerats som socialt problem utifrån historiska, kulturella, juridiska och samhälleliga perspektiv. Studenten fördjupar sin förståelse för professionella förhållningssätt, makt, etik och ansvar i myndighetsutövning och behandlingsarbete, med särskilt fokus på intersektionalitet och brukarinflytande.

I kursen behandlas utredningar, domar och rättsliga överväganden kopplade till aktuell lagstiftning på området såsom Socialtjänstlagen (SoL) med syfte att utveckla studentens professionella bedömningsförmåga. Bedömningsinstrument och metoder som används inom upptäckt, utredning och behandling vid skadligt bruk och beroende introduceras och diskuteras, liksom principer för evidensbaserad praktik och dess betydelse för socialt arbete. Kursen innefattar även analys av aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, där studenten kritiskt granskar vetenskapliga artiklar och reflekterar över deras relevans för professionell praktik.

Kursen bygger i hög grad på studentens självständiga kunskapsinhämtning. Undervisningen består av föreläsningar, handledning och seminarier.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Samtliga lärandemål examineras genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.